

విజ్ఞాపనము.

గోవిందమంజరినిఁగూర్చియు శుక్రస్థిమలయిన తద్రవియలఁగూర్చియు వ్యాధులం గడంగుట యెంతయనావశ్యకము. దానిని గండవద్యంబులతో సాంప్రదించి పరమేశ్వరు ఁబాహుధాన్యము కొక్కొండ- వేంకటరత్న శర్మకవివరునిఁగూర్చి వ్యాధింబునుటయు నంద యనావశ్యకము యగును. కనుక సావైత్యమును మాని, యింద్రవివరుడు జన్మించిన స్థి యురగింతపద్యాతో నెఱవ్విక్రయమున యాంధ్రవాసినంజీవనియండుం బ్రకటింపె ననియును దానిప్రతి సుకదానిని దత్తగ్రహరశ్వేష్టపుత్రుం డగు శ్రీయుత కొక్కొండ- వేంకటాచార్యుల ఁబాహుధాన్యము దానిని గూర్చి కాకారముగాఁ బ్రకటింపుఁ దన నన్ను గోరుటవలనఁ దత్తగ్రవివరుండు సాకుం గల కారవసూచకముగా నతాని నట్లు ప్రకటింపితి ననియును వ్యాధియుటయే నమంజనము.

విశ్వాక్షపల్లెఁగము,

విజ్ఞాపనము.

30-ర-౨౨.

శ్రీనివాసమహాదేవస్వామి.

శ్రీ గోవిందమఘాని.

- శ్లో॥ భజగోవిందం భజగోవిందం । భజగోవిందం మూఢమతే ।
సంపాప్తే సన్నిహితేకాతే । సహిసహి రక్షతి దుష్కృష్ణాకరణే॥
- క॥ గోవిందుంగోవిందుం । గోవిందుంగులుపు కొలుపు కులుపు కుమతీ!
పూజితి దుష్కృష్ణాకరణే । నావఱు త్వయక్తి పృతిగనంగ నిరున్మిత॥
- శ్లో॥ మూఢ జహిహి ధనాగమత్ప్రహం । కురు సద్భక్తిం మనసి విత్ప్రహం ।
యల్ల భసే నిజఃస్మృతాత్మం । విత్తం తేన విన్యోదయ చిత్తం॥
- క॥ విదుమూమాధా! ధనాశక్త । గదుకొని సద్భక్తింగనుము కనుము నిరాశక్త ।
విడిముడి కర్తాయత్తమం । బద్ధసైదై వెమొన నై నై బరంగుడు॥

శ్లో॥ నాగీశ నభరనాభీదేశం । దృష్ట్వా మాం మోక్షమవేశం ।
 ఏకస్మాన్సననాడివికారం । మనసి విచింతయ వారం వారం ॥

క॥ నారీస్తనభరనాభిగ । భీరతలంగాంచిభౌంధిఁ బ్రసంగము తు ।
చ్ఛాదుత మాంసవనాదివి । తారతయని నారతరసి కనుఁగొనుముమదిః

శ్లో॥ నల్లినీడల్లగచడల మతితరళం । తడ్వడ్వీచిత మతిశయచపలం ।
విత్తి వ్యాధ్యభిమానగస్తం । లోకం శోకహతంచ సమస్తం॥

[illegible][illegible]

క॥ ఎంతాఁక ధనోపాసన॥ వం దానకుఁడొ మనుజుఁడంతాఁక నైజిం
గందురు నిజజనులందఱు॥ మందిరమున నడుగ రెవరు మఱి చికిమనక॥

శ్లో॥ యాన త్వవనో నివసతి దేహే॥ తావత్ప్రచ్ఛతి కుశలం గేహే॥
గతవతి వాయకా దేహపాయే॥ భార్యా బిభృతి తస్మిన్మానోయే॥

క॥ ఎంతవఱ కొడల నుఱురో॥ యంతవఱకు నడుగు గీమునందు నేసేమం॥
బంత యుఱురగు నయ్యుడ॥ లేంతయు వెఱచుంగనంగ నిల్వలుఁజుమే॥

శ్లో॥ అర్థ మనర్థం భావయ నిర్భయం॥ నాస్తి తత స్సుఖలేశ స్వర్భయం
పుత్రాదపి ధనభాజం భీతి॥ స్వర్వత్తైనా విహితా నీతిః॥

క॥ కను మెద నగ్గమనగ్గం॥ బని దాన స్సుఖులవంబు నలవడదు నిజం॥
బెనయుఁ దనూజునివలనను॥ ధనవంతులకు భయ మిదిగదా తెఱఁగెంక॥

శ్లో॥ బాలస్థాన తీర్థిదాసత్ ! స్తరుణ స్థాన త్త రుణీసత్తః।

వృద్ధ స్థాన చ్చింతాసత్తః। పరే బ్రహ్మణీ కోఽపి న సత్తః॥

క॥ బాలుఁడు క్రీడాసక్తుఁడు ! నాలుయముగాఁగ వయఁగువాఁడు వధూటీ।
 లోలుఁడు ముదుకఁడు చింతా। లాలఁగుఁడౌ లేఁడు బ్రహ్మలంపటుఁడెవఁడుకా॥

శ్లో॥ కాలేకాంతా కస్తేపుత్త్ర ! స్సంసారోఽయ మతీవ విదితః।
 కన్యత్వం వా కుత ఆయాత । స్తత్త్వం చింతయ తదిమా భాగ్గింతః।

క॥ ఎవ్వతె నీకుంబ్రియఁ గుఁకుఁ డెవ్వఁడు సంసారమిద్ది యెంతయఁజిత్తం।
 బెవ్వని కీ వరుడెంచితి। వెవ్వతమున భాగ్గింతుఁడవయి యెంచుము నిజముకా॥

శ్లో॥ సత్సంగత్వే నిస్సంగత్వం నిస్సంగత్వే నిర్మామాత్వం।
 నిర్మామాత్వే నిశ్చలతత్త్వం। నిశ్చలతత్త్వే జీవన్ముక్తిః॥

క॥ కలిగిన సత్సంగతి మఱి కలిగెడు నిస్సంగతి యది కలిగినయెడలకా ;
 గలుగు నిర్మలహత్వము చలతత్వము దాన ముక్తి సమకొను దానకా॥

శ్లో॥ వయసి గతే కః కామవికారః పృష్ఠే నీరే కః కాసారః
 క్షీణే వితే కః పరివారోఽష్టాతే తత్త్వే కస్సంసారః॥

క॥ చనవయస్సు కామవికృతియు | వనమింకిన సరస్సు లేమిం బరివారంబుకా
 గనం దత్వము సంసారం | బును గల దెదియెందు నేనిం బొదికింపకా॥

శ్లో॥ మాకురు ధనజనయావనగర్వం | హరతి నిమేషా త్కాలస్వర్వం |
 మాయామయ మిద మఖిలం హిత్యా | బ్రహ్మపదంత్యం పృథివీ విదిత్యా॥

క॥ ధనజనయావనగర్వము | నెనయకు నిమిషమునం గాల మెల్ల హరించుకా
 మునయక మాయామయమె | ల్ల నిది యెఱింగి బ్రహ్మపద మలగగం బొరుమా

శ్లో॥ దిగయామిన్ద్ర్యా సాయంపాత్ర । శ్మిశిరవసంతౌ పున రాయాతః॥

కాలః క్షిప్రతి గచ్ఛత్యాయు । స్తవవి న ముంచ త్యాశావాయుః॥

క॥ తొలి సంజనంజలు క్షే॥ పులు కలు వసంతశశిరములు మఱి వచ్చున్ ।
వడిఁ గ్రడించుం జనుమునఁ గలతఱి యాశానిలంబు గద విడువదహ॥

శ్లో॥ ద్వారదశమంజరికాభి ర శేషః । కథిల్ వైయాకరణస్వైచ్ఛః ।
ఉపదేశో భూ ద్విద్యానిపుణైః । శ్మీమచ్ఛంకరభగవచ్ఛరణైః॥

క॥ ఇది ద్వారదశమంజరికల । నుదితము వైయాకరణున కుపదేశం బ ।
య్యైఁ దగక శంకరభగవ । త్పదుచే విద్యావిశారదపాస్త్రినిచేక॥

పద పాదుడు.

శ్లో॥ కా శేకాంతా ధనగతచింతా । వాతుల కింతవనాని నియంతా ।
త్రిబలతిష్ఠనం గతిశేకా । భవతి భవాన సర్వశేకా॥

క॥ కాంతాధనగతచింతయ । దెంత నియంతయును లేడె యెట్లగునీ ।
కెంతయు సంసారసరి । త్కొంతతరణి నత్పగలదొకటి గనన్ ॥

తంతోటకుడు.

శ్లో॥ బటిలో ముండీ లుంఛితకేశః । కాపాయాంబరబహుకృతవేషః ।
పశ్యన్నపి నచపశ్యతి మూఢో । హ్యుదరనిమిత్తో బహుకృతవేషః ॥

క॥ చూచుచుఁ జూడఁడు మూఢుం । దేచి బటిలుదేని ముండియేని వికేశుం ।
తై చెలువగుకాపులతో । సూచెల్ల యుదరనిమిత్త మురువేషంబుతో ॥

హస్తామలకుడు.

శ్లో॥ అంగం గభితం జలితం ముండం । దశనవిహీనం జాతం తుండం ।
వృద్ధి ౩ గృహీత్వా దండం । తదపి న ముంచత్యాజాపిందం ॥

క ముండము చలితము కలితము పిండము తుండము ద్విజానువేతముగాఁగా
చండముఁగొని తను నాగా పిండము నీ వితూర పట్టివల్లనైనై నత్॥

శుభోధుఁడు.

శ్లో॥ అశ్రీనమ్మిః పృష్ఠే భానుః । రాత్రౌ చుటుకనమర్పితజానుః ।
కరతలభిక్ష స్తరుతలవాస, స్తదపి నముంచ త్యాశాపాశః॥

క॥ ముందస్య పృష్ఠః పిటుచత్ । బాందఁగ రేయిటను గడ్డము న్నొక్కా భుక్ ।
జెండెడుఁ జేతంపెకిరం బండం జెట్టుతల మాన దానయు వానిన్ ॥

వార్షికకారుఁడు.

శ్లో॥ కురుతే గంగాసాగరగమనం ప్రతపరిపాలన మథవా దానం ।
జ్ఞానవిహీన స్వర్గమతేన । ముక్తిం నభజతి జన్మశతేన॥

క గంగాసౌగంధమునం బుం గావించినను దానముల ప్రతముల నే!
 శంఖంజ్ఞానవిహీనుఁడె నంగంగనరేఁడు ముక్తి జన్మశతమునకా॥

సత్యానందుడు.

సురమందిరభగవంతునివాస! శృయ్యా భూతల మజినం వాస!
 సర్వపరిగ్రహభోగత్యాగ! కస్య సుఖం సర్వరోతి విరాగః॥

క బాల స్మరమందిరతరు! మూలనివాసంబు శయ్య భువి వల్యయుగ దో
 బ్యాసినభోగ త్యాగము! చాల దెవనికి నిర్విరక్తి సౌఖ్య మునరుచకా॥

అనందగిరి.

శ్లో యోగరత్నోవా భోగరత్నోవా! సంగరత్నోవా సంగవిహీనః!
 యస్య బ్రహ్మణి రమతేచిత్తం నందతి నందతి నందత్యేవ॥

శ్లో॥ అభుఁగాక యోగి భోగీయః! నభుఁగాక ననంగుఁడును గృతానంగుఁడుగా!
నైవనిహృద్విబ్రహ్మమందు! దవిలియలదువాఁడె యెనయుఁ దద్దయుముదమున్॥

దృఢభక్తుఁడు.

శ్లో॥ భగవద్వీతా కిందిదధీతా! గంగాజలలవకణికా వీతా!
సకృదపి యేన మురారిసమర్పా! క్రియతే తస్య యమోపి న చర్పాం

క॥ ఇంచుక భగవద్వీతఁ బ! తింగుంగంగాజలంబు తీవించాపుట
గాంచనవేలుని భక్తి భ! జించు నైతఁ డతనిఁ జెనయఁ జేరఁడు జమఁడున్॥

నిత్యానాథుఁడు.

శ్లో॥ పునరపి జననం పునరపి మరణం! పునరపి జననీజరతే శయనం!
ఇహ సంసారే బహుదుస్తారే! కృపయాపారే పాహి మురారీ॥

క జననము మరణము మఱియుఁ | జననీజతరంబునందు శయనము మఱియుఁ |
 ఘననంసారనముద్గం | బునఁ గృతచే నేలుమా మముఁ శ్రీరమణా ! ||

యోగానందుడు.

శ్లో॥ రథ్యాకర్పలవిగచితకంధః | పుణ్యాపుణ్య వివర్జిత పంథః |
 యోగీ యోగనియోజితచిత్తో | రమతే బాలోన్మత్త నదేవ ||

క॥ లోక్లోజలఁ జేలికలను గొని | కాలించిన బాంతఁ గలిగి కని పుణ్యాపు
 ణ్యావర్జితపథమును యో | గావిష్టుం డలరు కాలు నట్లు వెడఁగవలె॥

శుశ్రేంశుడు.

శ్లో॥ కష్టం కోఽహం కుత ఆయాతః | కా మే జననీ కో మే తాతః |
 ఇతి పనిభావితనిజసంసార | స్వర్గం త్యక్త్వా స్వప్నవిచారః ||

క. ఎవ్వడ బెవ్వడనో! యివ్వఁజుటకు వచ్చినాడ నెవరే జనని నా!
 ఇవ్వఁడు జనకుండని భవ! మివ్వడి విడుపుమునమస్త మిది కలతెనయా॥

మఠాతిథి.

శ్లో! ద్వయి మయి సర్వత్రైకో విష్ణుః । వర్ణం కుష్మసి మయ్యసహిష్యః
 భవ సమచిత్త స్సర్వత్రైత్వం । వాంఛ స్వచిరాద్యది విష్ణుత్వం॥

క॥ నీయంతును నాయంచును । శ్రీయశుండౌ విష్ణుః డొకఁడె చెందెడు కినుకకా-
 నాయెడ మిగ్గుకయగుచు । యెయెడ సమచిత్తుడవుగ నిష్ట మజక యేకా॥

భారతివంశుఁడు.

శ్లో! కామం కోధం లోభం మోహం । త్యక్త్వాత్మానం పశ్యత్సహః
 ఆత్మజ్ఞాన విహీనా మూఢా! నే పచ్యంతే సరకనిగూఢాః॥

క॥ కామము కోర్చితిమిఁ బాపము విడిచి కాంచు నాత్మకోసంబు
నామము నాత్మవేదితఁ లేమి నిర్మలముగలగుచు లీల న్నూర్చుట॥

సుమతి.

శ్లో॥ కేయం గీతానామ సహస్రం । కేయం శ్రీపతిరూప మజస్రం ।
నేయం పజ్జనసంగత మవిశం । కేయం దీపజనాయచ విత్తమ్॥

క॥ కేయము భగవద్దీతయ । కేయము మాధవునిరూప మెల్లప్పుడొగ్గె॥
కేయము సజ్జనసంగతి । కేయము విత్తము శుభన దీనులకెంజన్॥

శ్లో॥ మూఢః కశ్చన వై యాకరణో । దుశ్మణా రణేఽధ్యయనధురీణః ।
శ్రీమచ్ఛృంగరభగవచ్ఛిష్యై । ర్భోధిత లనీ చోద్ధితకరణః॥

క॥ వై యాకరణుఁడు జడుఁడొకఁ । కేయను వనియో చదివి దుశ్మణా-రణే యం ।
బామెడ కాంకరభతిచే । నామో స్థూధికుఁడు శోధితాత్మకరణుఁడు॥

కవిరత్నము.

క1 గురుశంకర బయంబున | నరగం బరంగింపఁబడిన శంకరవై యా
కరణుల సంపాదం చిది | గురువర! తెనిగించి యిడితిర గొను బిల్వేశా||

శింహావలోకనము.

క|| విరచితమయ్యెఁ బయ్యనఁ గా వేంకటరత్నముచేత నేదిశం |
కరగురుశిష్యబోధితము గాంగతటంబున శబ్దశాస్త్రపా
రరతున కాదిభాష నదిటం దగ నాంధ్రమునందుఁ గండముల్ |
వరములు ముప్పదొప్పుగను బండితసత్గురు లిద్ద మెచ్చఁగన్ ||

సమాప్తము.

10341

